

Osobní kod:

Body:

Kontrola:

PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKY DO 1. ROČNÍKU GJK – HUMANITNÍ ČÁST
1. KOLO 2011 – 26.4.

Úkoly 1.- 13. vycházejí z první ukázky přiloženého textu (UKÁZKA Č.1). Přečtěte ho pečlivě a úkoly řešte přímo do zadání zakroužkováním písmene. Otázky označené hvězdičkou mají víc správných odpovědí.

1. Označte odpověď, která nejlépe vystihuje stylovou a žánrovou polohu textu.

(0 / 1 bod)

- A) deník
- B) reportáž
- C) dopis
- D) cestopis

2*. Co vše se dovídáme o hrdinovi textu? Označte, zda níže uvedená tvrzení platí (vyplývají z textu), či ne (nevyplývají z textu).

(0 / 0,5 / 1 / 1,5 / 2 / 2,5 / 3 body)

A) Hrdina putuje z Prahy na Housku.	ANO	NE
B) Hrdina je bývalý zločinec.	ANO	NE
C) Hrdina společně se svým přítelem podniká dobrodružnou cestu.	ANO	NE
D) Hrdina trávil dětství v Praze.	ANO	NE
E) Hrdina léčí svůj smutek výlety.	ANO	NE
F) Hrdina prožije cestu v čase.	ANO	NE

3*. Text vypráví o pekle. Co všechno se o něm dovídáme? Označte, zda níže uvedené charakteristiky platí, či ne.

(0 / 0,5 / 1 / 1,5 / 2 / 2,5 / 3 / 3,5 bodů)

A) Hrdina sestupuje do pekla za trest.	ANO	NE
B) Důvod, proč hrdina prochází peklem, není znám.	ANO	NE
C) Všichni se shodují, že jámu do pekla prorazili alchymisté.	ANO	NE
D) Hrdina cítí soucit s utrpením zatracenců.	ANO	NE
E) Tma a ticho stupňují napětí.	ANO	NE
F) Do pekla se sestupuje jámou na hradě Houska, jejíž původ není jednoznačně vysvětlen.	ANO	NE
G) Hrdina se vstupem do pekla dostane do jiného času a prostoru.	ANO	NE

4. Co se dovídáme o vypravěči textu? Označte tvrzení, které vyplývá z textu.

(0 / 1 bod)

- A) Autor a vypravěč nejsou totožní.
- B) Vypravěčem je autor, který děj prožil.
- C) Text nemá jednoznačného vypravěče.
- D) Vypravěč je vševědoucí, stojí nad vyprávěným příběhem.

5. Co se z textu dovídáme o vztahu autora a adresáta? Označte tvrzení, které vyplývá z textu.

(0 / 1 bod)

- A) Autor a adresát se vzájemně neznají.
- B) Text má více než jednoho adresáta.
- C) Autor a adresát se znají, jejich vztah je formální.
- D) Autor a adresát se znají; autor se adresátovi svěřuje, popisuje své pocity.

6*. Rozhodněte, zda se v textu objevují níže uvedené charakteristiky. (0 / 0,5 / 1 / 1,5 / 2 / 2,5 bodů)

A) Vypravěč pracuje s prostředky fantastického vyprávění.	ANO	NE
B) Text má dialogický charakter.	ANO	NE
C) Text obsahuje vnější charakteristiku hrdiny.	ANO	NE
D) Vyprávění se zaměřuje na popis pocitů a nálady hrdiny.	ANO	NE
E) Text používá výhradě prostředků spisovného jazyka.	ANO	NE

9. Věta ...že když se dám vpravo (ř. 3)..., je: (0 / 1 bod)

- A) věta hlavní
- B) vedlejší věta přívlastková
- C) vedlejší věta příslovečná časová
- D) vedlejší věta příslovečného určení místa

10. Souvětí *Nazítří....zhlídnou!* (ř. 2 - 4) obsahuje: (0 / 1 bod)

- A) 2 věty hlavní a 3 vedlejší
- B) 1 větu hlavní, 1 větu jednočlennou, 3 vedlejší
- C) 3 věty hlavní a 2 vedlejší
- D) 2 věty hlavní a 2 vedlejší

11. Výraz *jet'* (ř. 6) je v daném kontextu: (0 / 1 bod)

- A) sloveso v rozkazovacím způsobu
- B) sloveso v oznamovacím způsobu
- C) částice
- D) citoslovce

12. Označte odpověď, kde jsou správně určeny všechny mluvnické kategorie výrazu *jda* (ř. 7). (0 / 1 bod)

- A) čas minulý, 3. osoba, číslo jednotné, rod mužský, způsob oznamovací
- B) číslo jednotné, rod činný, vid nedokonavý, rod mužský
- C) čas přítomný, číslo jednotné, rod ženský, vid nedokonavý
- D) jedná se o neurčitý člen, tzn. že nevyjadřuje žádné mluvnické kategorie

13. Označte odpověď, která obsahuje větu, v níž se vyskytuje pravopisná chyba. (0 / 1 bod)

- A) *...mně té chvíle bylo zoufaleji, než dávnému odsouzení... (ř. 8)*
- B) *Starosti mám, s holkou svou, Lori, s dítětem svým, nechte si vyprávět, až se zas uvidíme. (ř. 1 -2)*
- C) *Bytosti lidské s lícemi změněnými, za časté nevidomé, namnoze šaškovskou veteší oděné, chvátaly v zástupech co vichřící hnány... (ř.16 -17)*
- D) *Pro tu chvíli zažehl jsem borovou soušku, a Eduarde, já se toho odvážil - vlezl jsem do té díry. (ř. 8-9)*

14. Pozorně si přečtěte další úryvek z Máchova Máje. Který z básnických prostředků v uvedeném úryvku převažuje? (0 / 1 bod)

*Takť jako zemřelých myšlenka poslední,
tak jako jméno jich, pradávných bojů hluk,
dávná severní zář, vyhaslé světlo s ní,
zborťené harfy tón, ztrhané struny zvuk,
zašlého věku děj, umřelé hvězdy svit,
zašlé bludice pouť, mrtvé milenky cit,
zapomenutý hrob, věčnosti skleslý byt,
vyhasla ohně kouř, slitého zvonu hlas,
to jestiž zemřelých krásný dětský čas.*

(K. H. Máchá: Máj)

- A) přenos pojmenování lidských vlastností a jednání na neživé věci a abstraktní věci
(*personifikace*)
- B) protimluv, spojení slov, jejichž význam se navzájem vylučuje
(*oxymóron*)
- C) vynechání slova, které si můžeme bez újmy na smyslu domyslit
(*elipsa*)
- D) nadbytečné seskupení souzvučných nebo významově si podobných slov a výrazů
(*pleonasmus*)

15. Autor dopisu, Karel Hynek Mácha, patří k nejvýraznějším představitelům literárního romantismu. Přečtěte si pozorně následující ukázky z jeho poezie a na základě jejich četby označte charakteristiku, která nejlépe odpovídá tomuto literárnímu směru.

(0 / 1 bod)

- 1)
Klesla hvězda s nebes výše, Mrtvá hvězda, sinný svit; Padá v neskončené říše, Padá věčně v věčný byt. Její pláč zní z hrobu všeho, Strašný jakot hrůzný kvíl. „Kdy dopadne konce svého?“ Nikdy – nikde – žádný cíl. Kol bílé věže větry hrají, Při níž si vlnky šepotají. Na bílé zdě stříbrnou zář Rozlila bledá lůny tvář; [...] Od svého otce v svět vyhnán V loupežnickém tam roste zboru. Později vůdcem spolku zván	Dovede činy neslychané, Všude jest jméno jeho znané, Každému: „Strašný lesů pán!“ Až posléz láska k růži svadlé Největš roznítí pomstu jeho, A poznav svůdce dívky padlé Zavraždí otce neznámého. Protož jest u vězení dán; A kolem má být odpraven Již zítra strašný lesů pán, Jak první z hor vyvstane den. [...] „Sok – otec můj! vrah – jeho syn, „On svůdce dívky mojí! – „Neznámý mně. – Strašný můj čin „Pronesl pomstu dvojí. „Proč rukou jeho vyvržen	„Stal jsem se hrůzou lesů? „Či vinu příští pomstí den? „Či vinou kletbu nesu? [...] (K. H. Mácha: Máj) 2) Temná noci! jasná noci! Obě k želu mne budíte. Temná noc mne v hloubi tiskne, Jasná noc mě vzhůru vábí; Temné hlubiny se hrozím, Ach! a k světlu nelze jíti. Vy hvězdy jasné, vy hvězdy ve výši! K vám já toužím tam světla ve říši, Ach a jen země je má! [...] (K. H. Mácha: Noc)

- A) Romantický hrdina je výraznou individualitou, často se ocitá na okraji společnosti (rebel, psanec) a jeho nitro je plné rozporů – mezi snem a skutečností, touhou a nemožností jejího naplnění. Romantická poezie pracuje s lyrickým popisem přírody. Mezi časté náměty patří tragická láska, téma viny a trestu či vzpoury proti konvencím.
- B) Romantický hrdina je ideálním typem společnosti, kterou reprezentuje. Často pochází ze sociálně slabších vrstev a touží se dostat do vyšší společnosti. Když se mu to podaří, zažívá zklamání. Romantický vypravěč většinou má k hrdinovi odstup a jeho počínání komentuje. Mezi časté náměty patří kritika sociálních problémů a zobrazení pudové stránky člověka.
- C) Romantický hrdina se často stylizuje do role aristokrata, výjimečného svým původem, vzděláním a zájmy, ale naprosto zhnuseného společností, která ho obklopuje. Svou výjimečnost a zhnusení dává okázale najevo. Romantická poezie zobrazuje společnost v rozkladu a zaměřuje se na popis chorobných nálad a nezachytitelných smyslových vjemů.
- D) Romantický hrdina je alegorickou postavou, která skrze skryté symboly odhaluje deziluzi z moderního světa, jenž se jeví jako peklo nebo jako sen. Hrdina musí tento klam prohlédnout a hledat jistoty mimo tento svět, například ve víře v boha. Romantická poezie používá expresivní jazyk a často zobrazuje alegorické prostory (město, opuštěný ostrov).

- 16*. Které z následujících historických událostí se v Čechách odehrály v Máchově století?

(0 / 0,5 / 1 / 1,5 / 2 / 2,5 / 3 body)

A) rozpad Rakousko-Uherska	ANO	NE
B) zavedené povinné školní docházky	ANO	NE
C) stavba Národního divadla	ANO	NE
D) českým králem a rakouským císařem je František Josef I.	ANO	NE
E) zrušení roboty	ANO	NE
F) premiéra Mozartova Dona Giovanniho ve Stavovském divadle	ANO	NE

- 17* Které z uvedených osobností nežily v 19. století? Označte zakroužkováním písmene. (0 / 1 / bod)

A) T. G. Masaryk	B) Napoleon	C) František Palacký	D) J. A. Komenský	E) Antonín Dvořák
F) Božena Němcová	G) K. J. Erben	H) bratři Lumírové	CH) Gustav Husák	I) B. Hrabal

18*. Pečlivě si prohlédněte obrázky na volném listu (UKÁZKA č. 2). Jedná se o známého představitele romantického malířství. Označte, které z následujících charakteristik na základě uvedených obrázků odpovídají výtvarnému romantismu?

(0 / 1 / 2 body)

A) malíř se zaměřuje na konkrétní témata života a práce	ANO	NE
B) malíř se snaží v krajině odhalit tajemství	ANO	NE
C) obraz působí vesele a živě	ANO	NE
D) symbolická krajina je obrazem malířových meditací	ANO	NE
E) malíř si libuje v abstraktních liniích a tvarech	ANO	NE
F) vidíme osamělost, útrpné vyžívání se v sobě samém, hraniční situaci	ANO	NE

Úkoly 19. – 23. vycházejí z poslední ukázky (UKÁZKA č. 3). Pečlivě si text přečtěte a úkoly opět řešte do zadání. Jedná se o text *Máchův kult*, který byl uveřejněn v roce 1936 ve sborníku *Ani labuť ani Lúna* u příležitosti stého výročí vydání *Máje* a Máchovy smrti.

19. Autor v textu popisuje několik jevů, které se podílejí na vzniku Máchova kultu. Který z následujících jevů mezi ně nepatří.

(0 / 1 bod)

- A) Mácha je předmětem uměleckého napodobování.
- B) Mácha se stal součástí populární kultury.
- C) Zdůrazňuje se nejen literární tvorba, ale i soukromý život.
- D) Máchovo dílo je neustále interpretováno.

20. Autor je vůči určitému typu vykladačů Máchy velmi kritický a označuje je výrazy jako „příležitostní paraziti“, „olysalí duchové“, „hnidy“. Která z následujících výhrad se mezi jeho argumenty neobjevuje.

(0 / 1 bod)

- A) Nejsou schopní vytvořit vlastní umění.
- B) Jejich zájem o Máchu není trvalý a upřímný.
- C) Nemají dostatečné vzdělání a životní zkušenosti, aby mohli Máchovi porozumět.
- D) Nepřipouštějí žádnou novou, netradiční interpretaci jeho díla.

21. Jednou z vlastností, jíž se autor vysmívá, je literární fetišismus. V čem podle něj spočívá? Označte tvrzení, které vyplývá z textu.

(0 / 1 bod)

- A) Soustřeďuje se na detaily z autorova osobního života a připisuje jim nepatřičný význam.
- B) Soustřeďuje se na milostný život umělců.
- C) Soustřeďuje se na komerční využití suvenýrů.
- D) Vybírá ze života umělců pouze senzační, bulvární události.

22. Označte odpověď, která obsahuje výraz, jenž je utvořen stejným způsobem jako slovo ziskuchtivé.

(0 / 1 bod)

- A) *vydřiduchy*
- B) *slavomamské*
- C) *příležitostné*
- D) *úzkostlivostí*

23. Označte odpověď, která uvádí synonyma, jež nejlépe odpovídají významu slov puritánskou a šosáckému z posledního souvětí ukázky.

(0 / 1 bod)

- A) *přísnou, upjatému*
- B) *zastaralou, měšťáckému*
- C) *čistou, tradičnímu*
- D) *přehnanou, omezenému*